

Na temelju članka 123. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07), Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj dana _____ godine donosi

ODLUKU
o određivanju Referentnog centra za more Agencije za zaštitu okoliša

I.

Za Referentni centar za more Agencije za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Referentni centar za more) određuje se:

Institut za oceanografiju i ribarstvo
Šetalište Ivana Meštrovića 63, 21000 Split

II.

Referentni centar za more ispunjava sljedeće uvjete:
kontinuirano osigurava tehničke, kadrovske, materijalne i druge potrebne administrativne uvjete, uključujući potrebna ovlaštenja i akreditacije nadležnih tijela za obavljanje poslova ispitivanja i ocjenjivanja traženih parametara koji su u opsegu poslova Referentnog centra za more.

III.

Referentni centar za more obavlja za Agenciju za zaštitu okoliša sljedeće poslove:

- prikuplja, objedinjava, analizira i validira podatke o praćenju stanja morskog okoliša, ribarstva i marikulture koje provode nadležna tijela i institucije prema posebnim propisima i međunarodnim ugovorima te sudjeluje u predlaganju i uspostavi mreže praćenja stanja kao i izradi planova za provođenje praćenja stanja;
- u suradnji s Agencijom za zaštitu okoliša održava i ažurira pokazatelje o stanju morskog okoliša, ribarstva i marikulture, uključujući Nacionalnu listu pokazatelja, i za njih izrađuje analizu trendova te razvija i izrađuje nove pokazatelje;
- pruža tehničku pomoć vezanu uz provedbu propisa kojima je prenesena, odnosno kojima je dan okvir za provedbu pravne stečevine Europske unije iz područja zaštite morskog okoliša, ribarstva i marikulture te sudjeluje u radu stručnih tijela i radnih skupina Europske agencije za okoliš na pripremi i realizaciji projekata zaštite morskog okoliša;
- pruža znanstvenu, stručnu i tehničku pomoć kod pripreme, izrade te validacije izvješća i pripremljenih ocjena o stanju morskog okoliša za potrebe izvješćivanja prema posebnim propisima i međunarodnim ugovorima;
- pruža podršku u razvoju i uspostavi Informacijskog sustava more koji je sastavni dio Informacijskog sustava zaštite okoliša, uključujući uspostavu relevantnih baza podataka i georeferenciranih preglednika, uz razvoj tehnologija te razvija modele, analitičke metode i predviđanja kao alate za podršku razvoja programa praćenja stanja mora, planova i mjera zaštite morskog okoliša, nacionalnih i regionalnih strategija;
- sudjeluje u radu stručnih tijela i radnih skupina u okviru Europskog tematskog centra za more i vode za potrebe Europske informacijske promatračke mreže i Europskog informacijskog sustava za vode.

IV.

Način obavljanja poslova Referentnog centra za more definiraju se godišnjim programom rada koji se usklađuje s Planom rada Agencije za zaštitu okoliša.

V.

Financijska sredstva za rad Referentnog centra za more osiguravaju se iz državnog proračuna u skladu s godišnjim programom rada Referentnog centra za more, nakon pribavljenog mišljenja Agencije za zaštitu okoliša.

VI.

Referentni centar za more obvezan je sve podatke koji se odnose na praćenja stanja tematskog područja, pokazatelje i rezultate analiza ažurno dostavljati Agenciji za zaštitu okoliša te u tu svrhu kontinuirano osigurava tehničke, kadrovske, materijalne i druge potrebne administrativne uvjete.

VII.

Referentni centar za more određuje se na rok od 4 godine.

VIII.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u „Narodnim novinama“.

KLASA:

URBROJ:

Zagreb,

Predsjednik
Zoran Milanović, v.r.

OBRAZLOŽENJE

Uvod - zakonodavni okvir za određivanje referentnog centra

Na temelju članka 123. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07) referentni centri Agencije za zaštitu okoliša (u daljem tekstu: Agencija) određuju se u svrhu praćenja stanja okoliša te za potrebe izvješćivanja i Informacijskog sustava zaštite okoliša (ISZO), odnosno čine dio distributivnog informacijskog sustava zaštite okoliša, prema članku 127. Zakona o zaštiti okoliša

Na temelju članka 123. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša, na prijedlog ministrice, Vlada posebnom odlukom određuje referentne centre Agencije. Odlukom se utvrđuju uvjeti koje mora ispunjavati referentni centar, opseg i način obavljanja poslova koji su mu određeni u nadležnost.

Prema članku 123. stavku 5. Zakona o zaštiti okoliša Agencija predlaže ministrici nacrt prijedloga odluke o određivanju Referentnog centra za more Agencije za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu Referentni centar za more) za potrebe stručne i znanstvene potpore Agenciji na poslovima prikupljanja, obrade i analize podataka o stanju morskog okoliša, ribarstva i marikulture, uključujući i pripadajuće pokazatelje Nacionalne liste pokazatelja te za potrebe ISZO i izvješćivanja naročito prema Europskoj agenciji za okoliš (EEA), a u skladu sa člankom 37. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Na temelju članka 123. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša sredstva za rad referentnog centra za more osiguravaju se u državnom proračunu, u skladu sa godišnjim programom rada referentnog centra za more i uz pribavljeno mišljenja Agencije.

Upravni nadzor nad zakonitošću rada i općih akata Agencije i referentnih centara u dijelu poslova za koje su ovlašteni odlukom Vlade obavlja Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, a u skladu sa člankom 180. stavkom 2. Zakona o zaštiti okoliša.

Uvjeti koje mora ispunjavati Referentni centar za more

Referentni centar za more je nacionalna institucija s višegodišnjim znanstvenim i stručnim iskustvom u poslovima istraživanja i praćenja stanja mora koje uključuje fizikalne, kemijske, geološke, mikrobiološke, biološke pokazatelje i druge aspekte stanja morskog okoliša, uključujući ribarstvo i marikulturu kao i druge utjecaje čovjeka na stanje morskog okoliša.

Referentni centar za more treba osigurati sve uvjete za kvalitetno upravljanje podacima koje je obvezan ažurno dostavljati Agenciji.

Osnovni administrativni uvjet koji mora zadovoljavati je ovlaštenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša iz članka 39. Zakona o zaštiti okoliša. Također, Referentni centar za more obvezan je pribaviti i redovito obnavljati odgovarajuća ovlaštenja i akreditacije drugih nadležnih tijela za obavljanje poslova ispitivanja i ocjenjivanja traženih parametara koji su u opsegu poslova Referentnog centra za more.

Nadalje, Referentni centar za more treba zadovoljavati uvjete za uspostavu, vođenje i izvršavanje poslova koji mu se određuju u nadležnost za što je potrebno osigurati odgovarajući broj visoko kvalificiranog osoblja te primjerenu tehničku i informatičku opremljenost kao i dokazanu osposobljenost za obavljanje poslova koji mu se određuju u nadležnost.

Uvjeti i kriteriji koje mora ispunjavati referentni centar za more su slijedeći:

- 1) Opći pristup kroz uspostavu i vođenje predviđenih poslova, kao i izrađenim godišnjim programima rada referentnog centra za more
- 2) Znanstveno i stručno iskustvo u području praćenja morskoga okoliša, tumačenju i analizi odgovarajućih podataka – dobro poznavanje odnosa između pritisaka i utjecaja pokretača u morskome okolišu, ribarstvu i marikulturi (tzv. ekosustavni pristup u ocjeni i analizi stanja) te sposobnost upravljanja relevantnim podacima i informacijama
- 3) Stručnost i iskustvo u poznavanju odgovarajućih politika s područja praćenja zaštite mora i morskog okoliša – uključuje poznavanje međunarodne i nacionalne legislative iz područja monitoringa morskoga okoliša, iskustvo u razvoju i implementaciji politika zaštite morskoga okoliša, ribarstva i marikulture
- 4) Stručnost i iskustvo u razvoju pokazatelja morskoga okoliša, ribarstva i marikulture te razvoj metoda monitoringa navedenih područja
- 5) Tehnička i informatička osposobljenost za potrebe upravljanja podacima uključujući kompetentno osoblje (razvoj i korištenje elektroničkih alata za prikupljanje i razmjenu podataka, upravljanje podacima, razvoj baza podataka uključujući postupke validacije i osiguranja sustava

kvalitete podataka o podacima i pokazateljima te prostorna prezentacija podataka o morskom okolišu, ribolovu i marikulturi)

6) Praktična realizacija operativnih mrežnih stranica integriranih s relacijskim bazama podataka i mogućnošću prikaza grafičkih i kartografskih georeferenciranih podataka i izlaznih rezultata vezanih za istraživanje morskog okoliša, ribolova i marikulture

7) Međunarodna suradnja - suradnja s EU i drugim međunarodnim institucijama na razmjeni podataka i izvješćivanju o morskom okolišu, ribarstvu i marikulturi

8) Sposobnost upravljanja i vođenja projekata i suradnje s EEA i zemljama članicama na području zaštite morskoga okoliša, ribarstva i marikulturi

Opseg poslova i način obavljanja poslova referentnog centra za more

Referentni centar za more određuje se za tematsko područje More, uključujući tematsko potpodručje ribarstvo i marikultura. Problematika zaštite okoliša te praćenja i izvješćivanja za navedena tematska područja definirana su zakonskim propisima tih područja te Zakonom o zaštiti okoliša. Obveze praćenje i izvješćivanje nadovezuju se na temeljne skupine i pripadajuća područja i potpodručja definirana Uredbom o informacijskom sustavu zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 68/08). Pri tome su uvažene smjernice Europske agencije za okoliš (EEA), odnosno Europske informacijske i promatračke mreže (European Environment Information and Observation Network- EIONET), budući da je EEA u cilju osiguravanja kakvoće podataka, izvješća i ostalih usluga osnovala odgovarajuće Europske tematske centre (European Topic Centres, ETC) koji joj pomažu u ostvarenju godišnjih programa rada.

Opseg i način obavljanja poslova Referentnog centra za more koji su mu određeni u nadležnost utvrđeni su kroz slijedeća područja rada:

Područje rada 1: Podatci i monitoring

Poslovi Referentnog centra za more uključuju prikupljanje, validaciju i objedinjavanje svih podataka iz monitoringa koji provode nadležne institucije prema odredbama pripadajućih nacionalnih propisa, ali i međunarodnim zahtjevima.

Referentni centar za more obavezan je osigurati stručno vođenje, aktivan razvoj i tehničku prilagodbu, provedbene mjere i kapacitete za izvješćivanje.

Važan dio ove aktivnosti je sudjelovanje u predlaganju i uspostavi monitoring mreže kao i izrada planova za provođenje monitoringa, poštujući pri tome obvezne rokove, specificirane kako nacionalnom i europskom legislativom tako i preuzetim obvezama prema protokolima i konvencijama vezanim za more i pomorstvo.

Područje rada 2: Pokazatelji

U cilju redovitog ocjenjivanja stanja okoliša i praćenja trendova, a radi potpore politici zaštite okoliša, Referentni centar more u suradnji s Agencijom održava i ažurira pokazatelje i za njih izrađuje analizu trendova te razvija i izrađuje nove pokazatelje prema zahtjevima i metodologiji EEA, kroz DPSIR okvir. U izradu pokazatelja referentni centar za more treba uključiti rezultate analiza prikupljenih podataka te sva ostala analitička i razvojna dostignuća relevantna za pokazatelje. Referentni centar za more prema zahtjevima i metodologiji EEA sudjeluje i na izradi tzv. „reporting sheetova“ za pokazatelje vezano uz obvezno izvješćivanje po direktivama. Pokazatelji o stanju morskog okoliša, ribarstva i marikulture izrađuju se prema zahtjevima nacionalnih propisa i zahtjevima EEA.

Područje rada 3: Podrška razvoju i provedbi politike zaštite morskog okoliša

Referentni centar za more pruža tehničku pomoć vezanu uz implementaciju EU direktiva vezano uz zaštitu morskog okoliša, naročito Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (SL L 164 25.6.2008.) kao i Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike voda (SL L 327 22.12.2000.) odnosno provedbu nacionalnih propisa kojima su one transponirane u nacionalno zakonodavstvo, osobito Uredbe o uspostavi okvira za djelovanje Republike Hrvatske u zaštiti morskog okoliša („Narodne novine“, broj 136/11).

Tu je uključeno stručno, institucionalno i operativno poznavanje relevantnih regionalnih konvencija i propisa.

Referentni centar za more sudjeluje u radu stručnih tijela i radnih skupina EEA na pripremi i realizaciji projekata zaštite morskog okoliša.

Područje rada 4: Koordiniranje pripreme, izrade i ocjene izvješća i publikacija

Referentni centar za more pruža Agenciji znanstvenu, stručnu i tehničku pomoć kod pripreme i izrade te validacije izvješća i pripremljenih ocjena o stanju morskog okoliša u RH za potrebe izvješćivanja prema nacionalnim i međunarodnim zahtjevima kroz suradnju u izradi i/ili davanje primjedbi, komentara i dopuna na već izrađene dokumente.

Referentni centar za more će pružati i znanstveno-stručnu pomoć pri izradi i ocjenjivanju već izrađenih EEA publikacija, publikacija Opće uprave za okoliš EU i drugih međunarodnih institucija, u dijelovima vezanim za ocjenu stanja morskog okoliša u RH, kao i po potrebi surađivati u pisanju istih. Ta izvješća i publikacije uključuju također i podatke vezane uz stanje morskog okoliša u RH objavljene u relevantnim bazama podataka institucija EU (naročito WISE).

Područje rada 5: Podrška razvoju Informacijskom sustavu zaštite okoliša, ISZO

Podrška razvoju odvija se kroz suradnju na razvoju i uspostavi Informacijskog sustava more koji je sastavni dio ISZO (sukladno Programu vođenja ISZO za RH za razdoblje 2009. – 2012. godine, broj projekta P13.), a sastavljen je od distribuiranih baza podataka koje se povezuju u jedinstveni informacijski sustav. Referentni centar za more aktivno sudjeluje pri uspostavi relevantnih baza podataka i GIS preglednika s odgovarajućim formatom i opsegom podataka usklađenih s EEA sustavom WISE.

Posebna pažnja usmjerit će se na osiguravanje razvoja tehnologija prijenosa i pohrane podataka i baza u sustavu ISZO koji služe dostavi podataka u WISE sustav, razmjeni podataka između tih sustava, kao i omogućavanju pristupa tim podacima široj javnosti.

Referentni centar za more je tehnički (informatički) osposobljen za upravljanje podacima, analizi i modeliranju podataka čime se osigurava tehnička i znanstvena podrška razvoju ISZO.

Podrška uključuje razvoj modela, analiza i predviđanja kao alata za podršku razvoja programa praćenja stanja mora, planova i mjera zaštite morskog okoliša, nacionalnih i regionalnih strategija.

Područje rada 6: Ostali poslovi

Referentni centar za more ravnopravno sudjeluje u radu stručnih tijela i radnih skupina u okviru ETC-ICM i EIONET-a. Referentni centar za more u izrađuje godišnje programe rada, u kojima je opisan opseg i način obavljanja poslova kao i izlazni rezultati rada. Godišnji programi rada referentnog centra za more usklađuje se s Planom rada Agencije, za što Referentni centar pribavlja mišljenje Agencije.

Obrazloženje prijedloga za određivanja Instituta za oceanografiju i ribarstva referentnim centrom za more Agencije za zaštitu okoliša

Agencija je temeljem mišljenja i suglasnosti Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (sadašnje Ministarstvo zaštite okoliša i prirode) objavila *Javni poziv za iskazivanje interesa za obavljanje poslova Referentnog centra za more Agencije za zaštitu okoliša* (dokument br. 30-10-1226/46 objavljen u „Narodnim novinama“ broj 102/10 od 27.08.2010.).

Povjerenstvo za provedbu Javnog poziva za iskaz interesa je zaprimljene iskaze interesa pregledalo i evaluiralo.

Utvrđeno je da jedino iskaz interesa Instituta za oceanografiju i ribarstvo iz Splita u potpunosti udovoljava zahtjevima iz *Javnog poziva za iskazivanje interesa*, uključujući ovlaštenje MZOPUG za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša iz članka 39. Zakona o zaštiti okoliša te ovlaštenja i akreditacije za obavljanje poslova ispitivanja i ocjenjivanja traženih parametara od drugih nadležnih tijela.

Nadalje, pregledom dostavljene dokumentacije za iskazivanje interesa, obzirom na zahtijevane uvjete i kriterije, ustanovljeno je slijedeće:

1. dostavljeni su detaljni godišnji i četverogodišnji programi rada Referentnog centra za more s točno definiranim ciljevima koji sadržavaju popis stručnog osoblja kao i potreban vremenski angažman osoblja za obavljanje poslova Referentnog centra za more; opsegom i načinom obavljanja poslova Referentnog centra za more predstavljeni su glavni elementi rada: prikupljanje i provjera kvalitete podataka i izračun pokazatelja Nacionalne liste. Poseban je naglasak dat na razvoj informacijskog sustava zaštite okoliša za područje More (nadogradnju postojećih baza ISZO, razvoj modela, analiza i predviđanja).

Programom su prepoznate i obveze u izvješćivanju prema EEA i Europskoj komisiji, kao i povezivanje s relevantnim informacijskim sustavima EU (Water information System for Europe,

WISE) i EIONET, zahtjevi za razmjenu podataka na EU razini te način uspostave i izvješćivanje, a u skladu s odgovarajućim EU direktivama.

Predviđena je izrada izvješća za potrebe nacionalnog i međunarodnog (EU) izvješćivanja. Definirani su izlazni rezultati (razvoj baza ISZO, rad na pokazateljima, izvješća);

2. dokazano je udovoljenje uvjetima obzirom na zahtjeve za znanstvenim i stručnim iskustvom u području praćenja stanja morskog okoliša, ribarstva i marikulture (uključujući tumačenje i analizu odgovarajućih podataka). Priložena je lista referenci koje se odnose na projekte i izvješća gdje se prati ili daje ocjena stanja većeg prostornog dijela ili kompletnog područja Jadranskog mora obzirom na stanje morskog okoliša, ribarstva i marikulture;
3. dokazano je poznavanje odgovarajućih politika s područja praćenja i zaštite okoliša (uključujući poznavanje nacionalne i međunarodne legislative) kroz priložene popise članstava institucije i važnija članstva osoblja u odgovarajućim organizacijama relevantnim za rad referentnog centra za more; popis članstava osoblja u pojedinim organizacijama relevantnim za rad referentnog centra za more iskazan je kroz njihove životopise (iz čega je vidljivo da Institut predstavlja RH u više međunarodnih organizacija, a veći broj djelatnika instituta su članovi međunarodnih organizacija i odbora od čega su za iskaz interesa najvažniji: UNEP-MAP; Generalna komisija za ribarstvo Mediterana; Radna skupina za pregovore s EU: Poglavlje 27 Okoliš; Radna skupina za pregovore s EU Poglavlje 13 Ribarstvo; sudjelovanje u izradi Nacionalne strategije ribarskog sektora
Dati su dokazi o višegodišnjem sudjelovanju stručnog osoblja u radu međunarodnih i europskih tijela u razvoju i provedbi politika zaštite okoliša (sudjelovanje u kreiranju i provedbi konvencija i protokola u zaštiti mora i drugo, implementacija propisa Europske unije);
4. dokazano je stručno i iskustvo u razvoju pokazatelja morskog okoliša, ribarstva i marikulture (uključujući razvoj metoda monitoringa navedenih područja) kroz Popis stručnjaka predloženih za rad referentnog centra za more gdje je vidljivo da se 33 bave neposrednom analizom pokazatelja stanja morskog okoliša, ribarstva i marikulture; navodi se kako su navedeni stručnjaci u suradnji s Agencijom razvili i izračunali pokazatelje objavljene u Bazi podataka i pokazatelja stanja morskog okoliša i ribarstva te izrađivali godišnja izvješća o stanju pokazatelja morskog okoliša za potrebe Agencije. Iz dostavljene dokumentacije razvidno je da su znanstvenici uključeni u razvoj metoda monitoringa;
5. dokazana je tehnička i informatička osposobljenost za upravljanje podacima kroz dostavljeni popis tehničke opreme i uređaja za praćenje stanja morskog okoliša, ribarstva i marikulture s pripadajućim tehničkim mogućnostima; osim poslovnih i laboratorijskih prostora, nabrojana su 2 istraživačka broda i 16 različitih vrsta opreme i uređaja za praćenje stanja morskog okoliša, ribarstva i marikulture. Dostavljen je popis informatičke opreme u funkciji vođenja i upravljanja bazama podataka o morskom okolišu, ribarstvu i marikulturi gdje je popisano 6 servera s odgovarajućim softverom i licencama, 3 uređaja za besprekidno napajanje (s 3 mrežne kartice) i optičke veze (100 Mb) za ostvarivanje mrežne povezanosti na Internet. Navedeno je da je uspostavljen Računalni centar kao ustrojstvena jedinica Instituta i broji 5 djelatnika;
6. dokazana je praktična realizacija operativnih mrežnih stanica integriranih s relacijskim bazama podataka i mogućnošću prikaza grafičkih i kartografskih georeferenciranih podataka i izlaznih rezultata vezanih za istraživanje morskog okoliša, ribarstva i marikulture kroz dostavljeni popis uspostavljenih baza u funkciji praćenja stanja morskog okoliša, ribarstva i marikulture gdje je popisano ukupno 10 baza podataka u funkciji praćenja stanja morskog okoliša, a dvije od navedenih Baza su sastavni dio Informacijskog sustava zaštite okoliša (P13/01 i P13/03) u skladu s Programom vođenja ISZO RH za razdoblje 2009-2012. Sve navedene baze dostupne su preko interneta (dostavljeni linkovi) s napomenom da institut primjenjuje mrežnu tehnologiju. Institut primjenjuje GIS tehnologiju za prikaz kartografskih georeferenciranih podataka (Google Maps);
7. dokazano je iskustvo u međunarodnoj suradnji na razmjeni podataka o morskom okolišu, ribarstvu i marikulturi, sposobnost u upravljanju i vođenju projekata i suradnje s EEA kroz dostavljene Reference za utvrđivanje dosadašnjih iskustava s područja praćenja stanja morskog okoliša, ribarstva i marikulture – za potrebe Agencije u sklopu godišnjih izvješća o stanju pokazatelja morskog okoliša izrađena izvješća (6) za potrebe izvješćivanja Europske agencije za okoliš (EEA).

Međunarodna suradnja dostavljena kroz popis članstava institucije i važnija članstva osoblja u odgovarajućim organizacijama relevantnim za rad referentnog centra za more: popis članstava osoblja u pojedinim organizacijama relevantnim za rad referentnog centra za more suradnja u

međunarodnom odboru za razmjenu oceanografskih podataka (IODE) pri UNESCO te SeadataNet informacijska mreža europskih oceanografskih institucija;

8. dokazana suradnja s EEA i zemljama članicama na području zaštite morskog okoliša, ribarstva i marikulture te sposobnost upravljanja i vođenja projekata kroz dostavljeni popis osoba zaduženih za pripreme izvješća prema protokolima i konvencijama iz područja zaštite morskog okoliša.

Iz prethodno navedenog (1-8) zaključuje se da iskaz Instituta za oceanografiju i ribarstvo iz Splita udovoljava svim zahtijevanim uvjetima i kriterijima te je Agencija Ministarstvu za zaštitu okoliša, prostorno uređenje i graditeljstvo (sadašnje Ministarstvo zaštite okoliša i prirode) **predložila određivanje Instituta za oceanografiju i ribarstvo iz Splita referentnim centrom za more Agencije za zaštitu okoliša** što je Ministarstvo i prihvatilo.

Popis skraćenica korištenih u tekstu:

AZO – Agencija za zaštitu okoliša

EEA – Europska agencija za zaštitu okoliša (European Environment Agency)

EIONET- Europska informatička i promatračka mreža

WISE – Europski informacijski sustav za vode i more (Water Information System for Europe)

ETC Water – Europski tematski centar za vode i more Europske agencije za zaštitu okoliša

DPSIR okvir –sustav na kojem se temelji standardna tipologija pokazatelja Europske agencije za okoliš (EEA):

Pokretači- “Driving Forces” (D): osnovni pokretački mehanizmi negativnih utjecaja npr. poljoprivreda, turizam, promet, industrija itd.

Pritisaci- “Pressures” (P): posljedica djelovanja pokretačkih mehanizama npr. emisije onečišćujućih tvari, urbanizacija i dr.

Stanje- “State” – (S): trenutno stanje npr. kvaliteta zraka, tla, vode itd.

Utjecaj -“Impact” (I): posljedice pritiska npr. eutrofikacija obalnih područja, fragmentacija staništa, ekonomske štete itd.

Odgovor- “Response” (R): mjere i instrumenti u pripremi i/ili na snazi koje se bave određenim područjima i/ili sektorima npr. ratificirane konvencije, zakonski akti, ekonomski instrumenti dr.

GIS – Geografski informacijski sustav (Geographic Information System)

ETC-ICM- Europski tematski centar –kopnene, priobalne i morske vode